

UTAZÁS

A PANDÉMIA IDEJÉN

A koronavírus okozta világjárvány a turizmust érintette a legsúlyosabban. A világ országai-ban bevezetett különböző korlátozások miatt az utazások szervezése ellehetetlenült, így az ágazaton belül különösen nehéz helyzetbe kerültek az utazási irodák.

MOLNÁR JUDITTAL, A MAGYAR UTAZÁSI IRODÁK SZÖVETSÉGÉNEK ELNÖKÉVEL BESZÉLGETTÜNK A 2020 MÁRCIUSA ÓTA ELTELT IDŐSZAKRÓL.

➤ 2020 márciusában leállt a világ turizmusa. Számított a szakma egy ilyen hosszán elhúzódó válságra?

A tavalyi év jól indult, januárban és februárban még utazott az egész világ. Érkeztek ugyan aggasztó hírek Kínából, de ekkor még a legtöbben arra számítottak, hogy a korábbi évek ázsiai járványaihoz hasonlóan ez a vírus sem fog elérni Európába. Sajnos tévedtek. Március 11-én Magyarországon is kihirdették a veszélyhelyzetet, s azt követően hihetetlenül felgyorsultak az események. Rengeteg turista tartózkodott a világ különböző országaiban, s a hazaszállításuk megszervezése volt az elsődleges feladat. Mindez nem akármilyen kihívást jelentett, ugyanis néha fejetlenség uralkodott: repülőterek hirtelen bezártak, aztán mégis kinyitottak, légitársaságok leállították a járataikat, aztán néhányat ismét beindítottak, hogy az emberek haza tudjanak jutni.

➤ Nyilván mindenkit váratlanul ért egy ilyen helyzet.

Pontosan így van. Káosz volt, sem a kormányok, sem a szolgáltatók nem voltak felkészülve erre a helyzetre. Hirtelen rengeteg problémára, kérdésre kellett gyorsan reagálni.

➤ Az elmúlt évben azért nem maradtak utazási lehetőségek nélkül a magyarok.

Valóban, igaz jellemzően a hazai szálláshelyeken tudtak pihenni honfitársaink. A Balaton és a többi vízparti szállodák, a hegyvidéki wellness hotelek és gyakorlatilag minden más belföldi szálláshely megtelt.

➤ És mi volt a helyzet a külföldi úti célokkal?

Júliusban és augusztusban, tehát mindössze 2 hónapig üzemeltek charterjáratok Görögországba és persze jóval kisebb számban, mint a korábbi években. Sokan tartottak a külföldi utazástól, pedig nagyon jó visszajelzések érkeztek a Görögországban meghozott biztonsági intézkedésekről, amelyeket a görögök nagyon komolyan vettek és szigorúan be is tartottak. Azután – bizonyára emlékeznek rá – szeptembertől olyan korlátozó intézkedések kerültek bevezetésre, amelyet követően ismét ellehetetlenült az utazások szervezése. A tél közeledtével viszont egyre többen kezdték el külföldi utazás tervezését, amelyet megkönnyített az egyes országok (pl. Dubai, Maldív-szigetek) által bevezetett szigorú, de egyértelmű beutazási szabályok. A kiszámíthatóság igen fontos szempont az utazási döntés meghozatala előtt.

➤ Melyek azok a további szempontok, amelyek a kiszámíthatóságon kívül fontosak lehetnek az utazást tervezőknek?

A koronavírus járvány előtt sem győztük eleget hangsúlyozni az utasbiztosítások megkötésének fontosságát. Talán nem meglepő, hogy ebben a helyzetben nem kellett győzködni az utasokat. Számukra az

volt a kérdés a biztosításokkal kapcsolatban, hogy érvényes-e covid megbetegedés esetére is. Mindenkinek azt javasoljuk, hogy tájékozódjon a biztosító társaságnál az adott biztosítási termék feltételeiről, mindazonáltal elmondható, hogy az utazási irodák által értékesített utasbiztosítások a koronavírus járvány miatti megbetegedésekre is fedezetet nyújtanak.

➤ Érdekes tehát az utazási irodákhoz fordulni tanácsért?

Mindenképpen! Az elmúlt immár több mint másfél év tapasztalata, hogy egyre többen visszatérnek az utazási irodákhoz. Felértékelődött az utazási tanácsadás jelentősége, hiszen a beutazási szabályok gyakran változnak. Márpedig ezeket a szabályokat az irodák folyamatosan nyomon követik. Volt olyan eset, hogy az utas elutazott külföldre, de a kinti tartózkodása alatt változtatta meg a légitársaság a fedélzetre történő felszállásra vonatkozó szabályokat. Ebben az esetben persze intézkedni kellett és segíteni az utasnak, időpontot foglalni egy külföldi klinikán PCR tesztre. Az utasokban felértékelődött a biztonság igénye, fontos számukra, hogy az utazásuk teljes időtartama alatt fel tudják hívni egy utazási iroda munkatársát, ha bármilyen probléma adódna. Szerencsére, ahogy haladunk előre az időben, egyre több ország nyitja meg határait az utazók előtt és a szabályok is egyre kiszámíthatóbbak, s szemmel látható, hogy ismét megteltek a világ repülőtereit utazókkal.

➤ Kérem foglalja össze, hogy milyen további fontos dolgokra hívna fel az utazást tervezők figyelmét!

Azoknak, akik utazási irodára bízák külföldi utazásuk megszervezését azt tanácsolom, hogy előzetesen győződjenek meg arról, hogy jogszerűen működő utazási iroda szolgáltatásait veszik igénybe és nem egy „feketén” tevékenykedő vállalkozásra bízák magukat. Látni kell, hogy az utóbbi esetben igencsak korlátozott lesz a fogyasztói igényérvényesítés, vagyis kiszolgáltatott helyzetbe hozza magát az utas. A jogszerűen működő utazási irodák listáját Budapest Főváros Kormányhivatalának weboldalán lehet ellenőrizni. Az ezen a listán nyilvántartott utazásszervezőknek vagyoni biztosítékot is be kell mutatniuk, hogy egy esetleges fizetésképtelenség esetén ne vesszen el a fogyasztó által befizetett részvételi díj. El kell mondanom, hogy utazási csomag vásárlása esetén ilyen szintű biztonságra csak az utazási irodákban befizetők számíthatnak, egyéni szervezés esetén nem.

➤ És mit javasolna azoknak, akik mégis egyénileg szerveznék meg az utazásukat?

A legfontosabb, hogy tájékozódjanak a Konzuli Szolgálat weboldalán az egyes országok beutazási szabályairól, valamint regisztráljanak ezen az oldalon, hogy ha bármilyen vis major helyzet adódna, az utas elérhető legyen.

A HASZNÁLT AUTÓ VÁSÁRLÁS BUKTATÓI

Manapság a mindennapi életünk meghatározó eszközének számít a gépjármű, amely a felgyorsult világunk közlekedési alapeleme lett. Magyarországon továbbra is jelentős hányadot tesznek ki a használt gépjárművek, amelyek átlagéletkora ugyanakkor évről évre egyre nő, és ebből fakadóan a problémáik is gyarapodtak. Ha valaki használt autó vásárlására adja a fejét, jó, ha megfelelő körültekintéssel jár el. Jelen cikkünkben ehhez kívánunk némi segítségül szolgálni.

Ha már kiválasztottuk az igényeinknek és a pénztárcáknak megfelelő járművet, mindenképp tájékozódjunk, kitől is fogjuk a család új kedvencét megvásárolni. Ennek két okból van jelentősége. Egyrészt, megismerve az eladót, illetve annak szokásait, nemcsak irányított kérdésekkel tájékozódhatunk a gépjármű állapotáról, de az elmondásokból magunk is leszűrhetünk bizonyos következtetéseket. Másik oldalról – ha netalán az autóval kapcsolatban a későbbiekben problémánk lenne – az eladó személye meghatározó abban, hogy milyen jogorvoslati fórumokat vehetünk igénybe, ha esetleg az eladóval nem sikerülne dűlőre jutnunk.

Miután megismertük az eladó személyét, feltétlen győződjünk meg a gépjármű állapotáról is. Ehhez jó kiindulópont lehet az előbb már említett, eladóval történő beszélgetés, de biztosra csak akkor mehetünk, ha megbízható szakemberrel is átvizsgálattuk az autót. Amennyiben az eladónak nincs rejtetgetni valója, ehhez hozzá fog járulni. Ne feledjük, attól, hogy valami mutatós kívülről, lehet, a váz alatt meglepő dolgokra derül fény.

Ha az előbbiekkal elégedettek vagyunk, sor kerülhet a szerződés aláírására. Mindig olvassuk el, mit is írunk alá, nehogy olyan feltételt tartalmazzon, amely nem a valóságnak megfelelően történt, vagy adott esetben számunkra hátrányos következményt hordozna. Leggyakoribb ilyen eset a gépjármű állapotáról történő tájékoztatással kapcsolatban szokott előfordulni. Ha a szerződés csak általánosabb megfogalmazással tartalmazza a tájékoztatás megtörténtét, utána a feleken múlik az azzal szembeni bizonyítás. Így például

ha a szerződés csupán azt rögzíti, hogy az eladó a gépjármű állapotáról a vevőt tájékoztatta, aki azt megtekintett állapotban megveszi, később azonban olyan hibája merül fel a gépjárműnek, amely szóban nem hangzott el, és szemrevételezéssel észlelni sem lehetett, a vevőn áll annak bizonyítása, hogy a hiba az adásvételi szerződés megkötésének időpontjában fennállt, és azt nem is ismerte.

Ezzel el is érkeztünk ahhoz a kérdéshez, hogy mit tehetünk, ha a megvásárolt járművel problémák merülnek fel. Mindenek előtt forduljunk szakemberhez a hiba szakszerű feltárása érdekében. Ha az kerül megállapításra, hogy a hiba már a vásárlás előtt fennállt, de arról nem kaptunk megfelelő tájékoztatást, késedelem nélkül vegyük fel a kapcsolatot az eladóval, és jelezzük részére a történeteket. Jobbik esetben sikerül megegyezni a feleknek a költségek viseléséről. Ha erre mégsem kerülne sor, igényérvényesítési fórumokat vehetünk igénybe. Jogi személy eladó esetén fordulhatunk a kereskedelmi és iparkamarák által működtetett békéltető testületekhez, amelyek ingyenes, gyors eljárás keretében nyújthatnak megfelelő jogorvoslatot, de ezt követően, vagy ehelyett a polgári eljárások is nyitva állnak. Természetes személy eladó esetén a bírósághoz fordulás az egyetlen út az igazunk megtalálására. Mielőtt azonban nekivágunk az egész procedúrának, gondoljuk végig, hogy a bíróság csak akkor fog helyt adni az igényünknek, ha a hiba független a jármű használatától, illetve az elhasználódás számítható mértékét jelentősen túllépi.

FOGYASZTÓVÉDELMI REFERENS

A fogyasztóvédelmi referensek foglalkoztatási kötelezettségét a fogyasztóvédelemről szóló törvény írja elő meghatározott vállalkozások számára. A cél természetesen az, hogy a vállalkozások is felkészültebbek legyenek, jobban ismerjék a fogyasztóvédelmi szabályokat.

Mely vállalkozás számára kötelező fogyasztóvédelmi referens foglalkoztatása?

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény hatálya alá igen, de a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény hatálya alá nem tartozó vállalkozás köteles fogyasztóvédelmi referenst foglalkoztatni.

Jellemzően az alábbi paramétereknek való megfelelés esetén kötelező a fogyasztóvédelmi referens foglalkoztatása:

- 250 fő feletti foglalkoztatotti létszám
- 50 millió eurót meghaladó éves árbevétele
- 25%-os, vagy azt meghaladó közösségi (állami, önkormányzati) tulajdoni hányad

Mi a fogyasztóvédelmi referens feladata?

A fogyasztóvédelmi referens:

- figyelemmel kíséri a vállalkozása fogyasztókat érintő tevékenységét,
- a fogyasztóvédelmi szemlélet erősítését, valamint a fogyasztóvédelmi szabályok ismeretének elmélyítését elősegítő fogyasztóvédelmi tárgyú oktatást, képzést szervez rendszeresen a vállalkozás alkalmazottai részére,
- illetve kapcsolatot tart a fogyasztóvédelmi hatósággal, békéltető testülettel, valamint egyéb, fogyasztóvédelmi feladatokat is ellátó állami szervekkel.

Ki lehet fogyasztóvédelmi referens?

- magyar állampolgár, vagy az Európai Unió valamely tagállamának állampolgára, vagy pedig az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgára,
- államilag elismert fogyasztóvédelmi szakképzettséget szerzett, vagy pedig iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzést (fogyasztóvédelmi referens képzést) követően képesítési bizonyítvány került kiadásra részére,
- minimum középfokú végzettséggel (érettségivel) rendelkezik.

Amennyiben valaki fogyasztóvédelmi referensi tevékenységet folytat, úgy szakirányú végzettségének illeszkednie kell az őt foglalkoztató gazdasági társaság fő tevékenységi köréhez.

Hány fogyasztóvédelmi referens foglalkoztatása kötelező?

A jogszabály előírásai szerint minden olyan megyében és a fővárosban is köteles a vállalkozás fogyasztóvédelmi referenst foglalkoztatni, ahol:

- kiskereskedelmi tevékenységet folytat, vagy
- közszolgáltatási tevékenységet lát el, vagy
- ügyfélszolgálatot, vevőszolgálatot működtet.

A person in a dark suit is shown from the chest up, with their hands held out in front of them, palms facing up. Above their hands, a glowing, ethereal network of human figures is visible. The figures are connected by lines, forming a circular pattern. The background is dark and textured, possibly a wall or a large screen.

FOGYASZTÓVÉDELMI STRATÉGIA

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium fogyasztóvédelmi szakmapolitikai programjából alábbiakban röviden idézzük a fő célkitűzéseket, annak hangsúlyozása mellett, hogy a több mint száz oldalas program bármilyen véleményezése nem tárgya a cikknek. A következő lapszámban pedig a békéltető testületeket érintő, 2019-ben elfogadott jelentős fogyasztóvédelmi változásokat fogjuk megvizsgálni ezen program, és a hatékonyság tükrében.

A fogyasztóvédelmi szakmapolitikai program az Innovációs és Technológiai Minisztérium “mint szakmai irányító és a szakmai irányítása alatt lévő fogyasztóvédelmi hatóság, azaz a fogyasztóvédelmi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek és békéltető testületek által ellátott fogyasztóvédelmi feladatokhoz kapcsolódó célkitűzéseket, stratégiai célokat tartalmazza”.

A szakmapolitikai program tartalmazza a fogyasztóvédelem alapjainak meghatározását, vízióját és célját, a hazai fogyasztóvédelem helyzetértékelését, alapjait és kereteit, intézmény- és eszközrendszerét valamint a fogyasztóvédelmi projekteket. A szakmapolitikai program az élelmiszer termékek és pénzügyi szolgáltatások kivételével a fogyasztóvédelem (úgynevezett non-food termékek és szolgáltatások) teljes körét öleli fel.

A fogyasztóvédelem irányait, feladatait rögzítő szakpolitikai program irányai, alapelvei hosszútávra 5-10 évre, a végrehajtást célzó feladatok rövid- és középtávra, 1-3 évre szólnak.

A fogyasztóvédelem általános célja, hogy a fogyasztói bizalom növelését célzó átfogó program keretében tartósan fenntartható magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítson, megfelelő eszközöket adjon a fogyasztók kezébe és a fogyasztókat helyezze a középpontba. Mindezeket olyan stratégiai programokkal valósítja meg, amelyek hatékonyan, érdemben szolgálják a fogyasztókat, a fogyasztóvédelmi jogszabályok betartását, garantálják a termékek, szolgáltatások biztonságosságának megfelelő-ségét, tájékoztatást nyújtanak és segítik a tudatos fogyasztó szemlélet formálását, segítik a fogyasztók jogainak védelmét, biztosítják az alternatív vitarendezési lehetőségekhez való hozzáférést.

A fogyasztóvédelmi szakapolitikai program a fenti célkitűzést az alábbi öt, jól körülhatárolt stratégiai cél mentén kívánja elérni:

- 1 átlátható, kiszámítható, a fogyasztói jogok érvényesülését biztosító, a családok biztonságát garantáló intézményi és szabályozási környezet kialakítása;
- 2 a fogyasztóvédelmi ellenőrzések hatékonyságának erősítése, eredményesebb fellépés a fogyasztás és biztonság szempontjából kiemelt területeken, a termékek és szolgáltatások piacának hatékony felügyeletén és hatósági együttműködésen keresztül;
- 3 a fogyasztók és vállalkozások segítése, támogatása, a tudatosság szintjének erősítése a konstruktív cselekvésen alapuló fogyasztóvédelmi partnerség erősítése révén;
- 4 a digitális világ kihívásainak való magas szintű megfelelés az új technológiák és trendek jelentette fogyasztóvédelmi kihívások elemzése és a digitális kor újszerű, sok esetben még szabályozatlan területein a fogyasztók biztonságát garantáló fellépés folytán;
- 5 a fogyasztóvédelem eszközrendszerének digitalizálása, az innovatív, XXI. századi közigazgatási működés feltételeinek megteremtése, új típusú megoldások gyakorlati alkalmazása eredményeként.

Mindezekre való tekintettel továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a következőkre:

- Termékbiztonsági vizsgálatok
- Kettős minőség kiszűrése
- A kifejezetten gyermekek részére szóló reklámok figyelemmel kísérése
- A fiatalok és kiszolgáltatott fogyasztók felé irányuló online marketing tevékenység
- Az árubemutatóval egybekötött termékértékesítés ellenőrzése
- Az egészségtudatossággal kapcsolatos cél az egészségre veszélyes termékek kiszűrése, és az, hogy az egészségtudatos fogyasztói magatartás fejlesztésén keresztül elősegítse az egészségre ártalmas termékek használatának és az ebből fakadó egészségkárosodás csökkenését.

A fogyasztóvédelmi hatósági hatáskörben eljáró kormányhivatalokhoz az utóbbi évek során egyre csökkenő számban, ám így is évente tízezres nagyságrendben érkezik megkeresés: míg 2017-ben 31 ezer, 2018-ban közel 33 ezer, 2019-ben közel 30 ezer, addig 2020-ban 25 ezer panasz érkezett a hatósághoz.

A leggyakrabban előforduló panaszok 2020-ban az e-kereskedelemmel, továbbá a szavatossági és jótállási igények érvényesítésével voltak kapcsolatosak. A fogyasztási szokások is átalakulóban vannak, a fogyasztók vásárlásaik jelentős részét már nem a hagyományos módon személyesen intézik üzlethelyiségben, hanem online vásárolnak, köszönhetően többek között a dinamikusan növekvő hazai e-kereskedelmi piacnak, így egyre több vállalkozás folytat webáruházaiban online értékesítési tevékenységet.

Mindezzel együtt járnak a fogyasztói panaszok is, ezért került az e-kereskedelem a fogyasztóvédelem fókuszába.

A BÍRSÁG INTÉZMÉNYE A FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁG SZANKCIÓRENDSZERÉBEN

A fogyasztóvédelemben, mint minden más szakterületen, a jogsértéseket szankcionálás, hétköznapi kifejezéssel „büntetés” követi. A vállalkozások azt remélik, hogy minél enyhébb lesz a szankció, a jogsértést elszenvető fogyasztók többnyire azt kívánják, hogy jól büntesse meg a hatóság a vállalkozást. Mi alapján dönt a hatóság? Milyen jogszabályok adnak keretet a döntéshez, és milyen szempontokat kell figyelembe venni?

A fogyasztóvédelmi hatóság kérelemre vagy hivatalból indított eljárása során számos jogkövetkezményt alkalmazhat, mindig az adott ügyre szabva a jogsértés súlyához leginkább illeszkedő, arányos, a cél eléréséhez szükséges legenyhébb, ugyanakkor kellő visszatartó erővel rendelkező szankciót.

A 2021-es év jelentős változást hozott. A Fogyasztóvédelmi törvény, a Piacfelügyeleti törvény mellett új jogszabály, a Szankciótörvény számos újdonságot vezetett be. Meghatározta többek között a figyelmeztetés alkalmazási körét, a bírságolás lehetséges és kötelező eseteit, továbbá a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába (a továbbiakban: Nyilvántartás) történő bejegyezhetőség eseteit és következményeit.

A KÖZIGAZGATÁSI SZANKCIÓK RENDSZERE

Jogsértés esetén a hatóság részéről a figyelmeztetés, a közigazgatási bírság, a tevékenység végzésétől történő eltiltás, illetve az elkobzás alkalmazhatók. Ugyanakkor az ágazati jogszabályok, pl. a közműszolgáltatás szabályai további közigazgatási szankciókat állapíthatnak meg.

TISZTA LAPPAL 2021. JANUÁR 1-JÉTŐL

A döntések meghozatalánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a Szankciótörvény és a Nyilvántartás „tisztta lappal” indítja a vállalkozásokat 2021. január 1-jétől, így a Nyilvántartásban még nem szereplő vállalkozással szemben első alkalommal – a kötelező bírságolási eseteket leszámítva – bírságot nem alkalmazhat a hatóság.

AMIKOR A BÍRSÁGKISZABÁS CSAK LEHETŐSÉG

Közigazgatási bírságot akkor szabhat ki a hatóság, ha a Fogyasztóvédelmi, a Piacfelügyeleti törvény vagy egyéb ágazati jogszabály bírság kiszabását lehetővé teszi, és a Nyilvántartásba a hatósági eljárás megindításának napját megelőző 1 éven belül az adott vállalkozás vonatkozásában közigazgatási szankciót megállapító döntést jegyezték be. Ebben az esetben tehát a hatóság mérlegelheti, mely jogkövetkezmény lenne a leginkább helytálló az adott ügyben.

AMIKOR NINCS MÉRLEGELÉSI LEHETŐSÉG: KÖTELEZŐ BÍRSÁGKISZABÁSI ESETEK

Kötelező bírságot kiszabni az alábbi esetekben:

- a jogsértés emberi életet, testi épséget vagy egészséget sért vagy veszélyeztet;
- a jogsértés következményeképpen környezetkárosodás, környezet-szennyezés vagy környezetveszélyeztetés következett be;
- kiskorú személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor;
- a jogsértésre – kora, anyagi és szociális helyzete, fogyatékossága, egészségi állapota, megváltozott munkaképessége, cselekvőképességének korlátozása miatt – különösen kiszolgáltatott személlyel szemben került sor;
- a vállalkozás a fogyasztóvédelmi hatóság a jogsértést megállapító véglegessé vált határozatát követően 6 hónapon belül ugyanazon jogszabályi rendelkezést ismételtelen megsértette,
- a jogsértés a fogyasztók széles körét érinti,
- a vállalkozás megsérti a békéltető testületi eljárásban fennálló együttműködési kötelezettségét.

Ilyenkor a hatóságnak nem áll módjában eltekinteni a bírság alkalmazásától, a mérlegelés lehetősége csupán a bírság összege tekintetében merülhet fel.

MÉRLEGELESI SZEMPONTOK A BÍRSÁG ÖSSZEGÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSA SORÁN

Előfordul, hogy egyes vállalkozások arra hivatkoznak, hogy egy másik vállalkozás is ugyanazt a jogsértést követte el, mégis kevesebb bírságot kapott. Hogy lehetséges, hogy egy látszólag hasonló jogsértésért más-más bírságösszeget határoz meg a hatóság?

Közigazgatási bírság kiszabása esetén a hatóság az eset összes lényeges körülményét megvizsgálja. Különösen az alábbi szempontokat kell figyelembe venni, mérlegelni a bírság összegéről való döntésnél:

- A jogsértéssel okozott-e hátrányt a vállalkozás?
- Megpróbálta-e a hátrányt megelőzni, elhárítani?
- A helyreállítással kapcsolatban felmerültek-e költségek, milyen mértékben?
- A jogsértéssel jutott-e, illetve milyen mértékű előnyökhöz jutott?
- Az okozott hátrány visszafordítható-e?
- A jogsértéssel érintettek köre mekkora? Pl. a fogyasztók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés súlyos jogsértésnek minősül.
- Mennyi ideig állt fenn a jogsértő állapot?
- A vállalkozás korábban követett-e el jogsértést, milyen gyakorisággal?
- Az eljárás során segítő, együttműködő magatartást tanúsított-e a vállalkozás?
- A jogsértést elkövetőnek mekkora a gazdasági súlya? (Pl. a vállalkozás számviteli törvény hatálya alá tartozása, éves nettó árbevétele, a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény hatálya alá tartozása is befolyásolja.)

Mi az a „felezős szabály”? Ha a Nyilvántartásba a hatósági eljárás megindításának napját megelőző 3 éven belül az ügyfél vonatkozásában közigazgatási bírság szankciót megállapító döntést nem jegyezték be, a kiszabható bírság mértéke legfeljebb a jogszabályban meghatározott bírságösszeg felső határának fele lehet.

MI A LEGKEVESEBB ÉS A LEGTÖBB BÍRSÁG, MELYET A FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁG KISZABHAT?

A kiszabható bírság legalacsonyabb összege tizenötezer forint. A bírságmaximumot rengeteg tényező befolyásolja a következők szerint. A Piacfelügyeleti törvény szerint ötszázmillió forint a maximum, azonban a fogyasztók vagy felhasználók életét, testi épségét, egészségét sértő vagy veszélyeztető jogsértés esetén kétfélmilliárd forintig is terjedhet.

A Fogyasztóvédelmi törvény szerint a kisebb gazdasági súllyal rendelkező vállalkozások esetében a bírságmaximum ötszázezer forint, ugyanakkor a jogsértés súlya alapján kitolódhat a vállalkozás éves nettó árbevételenek öt százalékáig, illetve ötmillió forintig is. Nagyobb gazdasági súlyú vállalkozás esetén a bírságmaximum a vállalkozás éves nettó árbevételenek öt százaléka, de maximum ötszázmillió forintig terjedhet, azonban súlyosabb jogsértés esetén akár kétfélmilliárd forint is lehet.

A webáruházak üzemeltetőivel szemben – tekintettel a fogyasztók kiszolgáltatottságára – ismételtség esetén szigorúbb szabályok érvényesülnek. Ismételt jogsértés esetén a bírság összege kétszázezer forinttól kezdődik, ebben az esetben tehát a bírság minimuma is magasabb az átlagosnál, felső határa pedig a vállalkozás gazdasági súlya és a jogsértés súlya alapján a fenti bírságplafonnal megegyező, egy kivétellel: kisebb gazdasági súllyal rendelkező vállalkozások esetében már alapesetben is kétfélmillió forint a bírságmaximum.

LÁSSUNK NÉHÁNY KONKRÉT PÉLDÁT!

A Pest Megyei Kormányhivatal az elektronikus kereskedelemmel összefüggő tájékoztatási kötelezettségek megszegése miatt az ellenőrzött weboldalt üzemeltető vállalkozást – tekintettel arra, hogy a Nyilvántartásban még nem szerepelt – a hiányosságok megszüntetésére kötelezte, valamint megtiltotta a weboldalon elhelyezett kereskedelmi kommunikációval megvalósuló tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat folytatását.

A Hatóság egy weboldalt érintő eljárásban az elektronikus kereskedelemmel összefüggő tájékoztatási kötelezettségek megsértése miatt – mivel a Nyilvántartás már tartalmazott a vállalkozás egyéb jogsértése miatt kiszabott szankciót – a kötelezés és tiltás alkalmazása mellett 80.000,-Ft fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki.

A Hatóság egy weboldalt üzemeltető vállalkozás utóellenőrzése során feltárta, hogy a weboldalon megjelenítettek még mindig nem felelnek meg teljes körűen a jogszabályi előírásoknak, így az ismételt jogsértés megállapítása miatt, valamint az egyéb mérlegelési körülmények figyelembevételével a weboldal üzemeltetőjével szemben – egyéb szankciók mellett – 250.000 Ft fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki.

Egy súlyos e-kereskedelmi jogsértéseket „folytatólagosan” megvalósító webáruház több alkalommal történő ellenőrzése sem vezetett eredményre, a kiszabott szankciók nem biztosították azt, hogy a vállalkozás a jogszabályi előírásoknak megfelelően üzemeltesse a weboldalt, így a magas számú ismételtség és a fokozatosság elvének figyelembevételével 1.000.000 Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta a Hatóság a vállalkozást.

FIZETÉSI MEGHAGYÁSOS ELJÁRÁS

A fizetési meghagyásos eljárás közjegyzői hatáskörbe tartozó eljárás, a pénzkövetelések behajtásának gyors és hatékony eszköze. Ha valakinek tartoznak, akár néhány héten belül pénzéhez juthat ezzel az eljárással.

Fontos tudni, hogy ha a követelés összege a hárommillió forintot nem haladja meg, pénz fizetésére irányul és lejárt, akkor kötelező ezzel az eljárással érvényesíteni, nem fordulhatunk rögtön bírósághoz.

KIZÁRT ESETEK:

- a feleknek nincs ismert belföldi kézbesítési címe,
- a követelés munkaviszonyból ered és az ügy tárgya a jogviszony keletkezése, módosulása, megszűnése,
- a követelés összege a 30 millió forintot meghaladja,
- a követelés zálogjogi viszonyból ered

Ezekben az esetekben a követelés peres úton, bíróság előtt történő érvényesítése lehetséges.

MELYIK KÖZJEGYZŐ JÁRHAT EL, HOGYAN KELL A KÉRELMET BENYÚJTANI?

Ebben az eljárásban a közjegyző az ország egész területére illetékes, ez azt jelenti, hogy bármelyik közjegyzőhöz benyújthatjuk magánszemélyként a papíralapú kérelmet, illetve valamennyi közjegyzőtől kaphatunk is. A jogi személyek kizárólag elektronikus úton terjeszthetik elő a kérelmet, illetve bármely beadványuk is csak elektronikus benyújtás esetén hatályos. A <https://fmh.mokk.hu> oldalon elérhetők a kérelmek kitöltési útmutatóval együtt.

AZ ELJÁRÁS DÍJA

Az eljárás díjköteles, amit a kérelem benyújtásakor köteles megfizetni a jogosult. Mértéke a pénzkövetelés eljárás megindításakor fennálló, járulékok nélkül számított összegének (díjalap) 3 %-a, minimum 8.000 Ft, maximum 300.000 Ft.

A közjegyző hivatalos iratként kiküldi a kötelezettnek a fizetési meghagyást, aki a kézhezvételt követő 15 napon belül nyilatkozhat, hogy elismeri a követelést, vagy vitatja azt, azaz ellentmond. Ha a kötelezett nem nyilatkozik rá határidőben, akkor a kézhezvételt követő 16. napon jogerőssé válik a fizetési meghagyás, ekkor ugyanaz a helyzet, mintha egy jogerős bírósági ítélet lenne a felek kezében. Ez már végrehajtható irat.

Nem érdemes azzal sem trükközni, hogy esetleg nem vesszük át az iratot, mert akkor beáll a kézbesítési vélelem, és ugyanúgy jogerőssé válik a jogosult követelése.

Van lehetőség részletfizetést, vagy fizetésre halasztást kérni abban az esetben, ha elismerjük a követelést, de nem tudjuk egyösszegben vagy azonnal kifizetni a tartozást. Azonban ez a kérelem is díjköteles beadvány, a díjalap 1 %-át, de minimum 8.000, maximum 15.000 Ft-ot kell megfizetni ezért.

HITELMORATÓRIUM

A pandémia idején sokan veszítették el munkájukat, lehetetlenült el üzleti vállalkozásuk, így képtelenek voltak fizetni hiteleik havi törlesztőrészletét. Ehhez kíván segítséget nyújtani a fizetési moratórium, mely 2020. március 19-én indult, több szakaszból állt, jelenleg már a harmadik szakasz kezdődött meg, mely 2021. november 1-től 2022. június 30-ig tart.

Fontos tudni, hogy a moratórium csak fizetési halasztást eredményez, így a moratórium időszaka alatt a fennálló kölcsöntartozás tovább kamatozik. A fizetési moratórium ideje alatt felhalmozódott kamato(ka)t és díja(ka)t a fizetési haladék lejárta után – a moratórium miatt meghosszabbított futamidő alatt a hátralévő, esedékes törlesztőrészletekkel együtt – évente egyenlő részletekben kell majd megfizetni oly módon, hogy a törlesztőrészlet és a megfizetendő kamat együttesen nem haladhatja meg az eredeti szerződés szerinti – aktuális – törlesztőrészlet összegét.

A törlesztő részlet abban az esetben emelkedhet, ha a moratórium időszakára esik a kamatperiódus váltás, vagy változnak a referencia kamatok, és így az eredeti szerződés szerint nő a kamat mértéke.

A fizetési moratórium és az arra vonatkozó részletszabályok folytán a kölcsön eredeti futamideje – a törvény erejénél fogva – meghosszabbításra kerül majd, azaz időben kitolódik a kölcsön visszafizetése!

Vannak olyan hitelek, melyre nem vonatkozik a 3. moratórium:

- értékpapír fedezete mellett nyújtott hitelek (lombard)
- a kézálog fedezete mellett nyújtott kölcsönök,
- jármű használata céljából nyújtott fogyasztói pénzügyi lízingek.

A MORATÓRIUM HATÁSAI

A moratóriumban maradásnak hosszú távú hatásai lehetnek a fogyasztók hitelére, ezért csak akkor ajánlják, ha ez valós segítséget jelent. A legfontosabb szempontok, amit érdemes megfontolnia mindenkinek:

- **A tartozás összege megnő.** A moratórium alatti tőke, kamat és díj-fizetését nem törlik el, csak elhalasztják. A moratórium vége után újraindul a hitel fizetése. A hosszabb futamidő miatt összességében több kamatot és díjat kell megfizetnie az adósoknak.
- **A hitel futamideje megnő.** Az eredeti törlesztőrészlet a moratórium miatt nem nőhet meg, így a felhalmozott tartozást úgy tudja megfizetni, hogy meghosszabbítja a futamidőt. Ez azt jelenti, hogy tovább kell majd fizetni a hitelt.
- **A futamidő növekedése a moratórium idejénél hosszabb.** A babaváró hitel kivételével a fix futamidejű hiteleknel a moratóriumban töltött időszagnál hosszabb idővel nő meg a futamidő.
- **Támogatott lakáshitelnél a kamattámogatás korábban le fog járni,** emiatt a hosszabbított futamidő alatt magasabb kamatot és törlesztőrészletet kell fizetni.

- **Babaváró hitelnél nincs kezességvállalási díj.** A Magyar Állam elengedte azt a moratórium ideje alatt, így ha kilép az adós a moratóriumból, akkor sem kell azt megfizetnie.
- **Szüneteltetett babaváró hitelnél nem jelent többlet segítséget.** Ha szüneteltetett babaváró hitelt az adós, egyébként sincs fizetési kötelezettsége.
- **A moratórium igénybevétele befolyásolhatja a hitelképességet.** Önmagában a moratórium miatt nem romlik a hitelképessége senkinek, de igénybevétele jelzés lehet arról, hogy a hitel-visszafizető képesség gyengült, aminek okát egy új hitelkérelemnél egyedileg vizsgálják meg.

Amennyiben az adós **nem kíván élni a moratórium meghosszabbítással, akkor nincs további teendője, automatikusan kiléptetésre kerül a moratóriumból 2021. október 31-ét követően és hitele(i) törlesztését meg kell kezdenie 2021. novemberétől.**

MIT JELENT EZ KONKRÉT SZÁMOKKAL?

A MNB az alábbi két konkrét példán mutatta be a júniusi Stabilitási jelentésében a moratórium hatását:

- A moratóriumba lépéskor a feltételezett ügyfélnek 15 milliónyi tőketartozása és 20 évnyi futamideje van hátra lakáshiteléből. Ha a lakáshitel kamata 5%, és a moratóriumban töltött idő 27 hónap (2020. márciusától 2022. június végéig), akkor az összes tartozás a moratórium után 18 millió Ft lesz, azaz 3 millió Ft-tal több és futamideje összesen 56 hónappal, azaz több, mint 4,5 évvel hosszabbodik meg.
- A moratóriumba lépéskor a feltételezett ügyfélnek 1,5 milliónyi tőketartozás és 7 évnyi futamideje van hátra személyi kölcsönéből. Ha a személyi kölcsön kamata 15%, és a moratóriumban töltött idő 27 hónap (2020. márciusától 2022. június végéig), akkor az összes tartozás a moratórium után 927 000 Ft-tal nő meg és futamideje összesen 58 hónappal, azaz közel 5 évvel hosszabbodik meg.

TÁRSASHÁZBAN ÉL?

Jó, ha tudja

Társasházi lakások vásárlása során sokan nincsenek tisztában azzal, hogy a közműszolgáltatások esetében hogyan kell majd a mérőórákat leolvasni, egyáltalán kinek a feladata ez, kié a vezetékek, kié a fogyasztásmérő, miért kell közös költséget fizetni, mikor lehet kikapcsolni a szolgáltatást, hogyan kell elszámolni. Ehhez igyekszünk segítséget nyújtani cikksorozatunkban a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal kiadványai alapján.

MINEK MINŐSÜL EGYÁLTALÁN A TÁRSASHÁZ?

A jogszabályok szerint a társasházak általában lakossági fogyasztóknak minősülnek, a következő megkötésekkel: a villamosenergia- és földgázjogszabályok szerint lakossági fogyasztó az a felhasználó, aki saját háztartása fogyasztása céljára vásárol villamos energiát vagy földgázt, illetve ha a lakóépületben a műszakilag megosztott, önálló lakások száma meghaladja az

épületben lévő önálló, nem lakás céljára szolgáló helyiségek számát. A víziközműre vonatkozó jogszabályok a társasházakat kifejezetten lakossági felhasználóként határozzák meg, míg a távhőre vonatkozó előírások szerint lakossági felhasználónak minősül a lakóépület és a vegyes célra használt épület tulajdonosa, tulajdonosainak közössége, illetve – abban az esetben, ha a távhőfelhasználás a több személy tulajdonában lévő épület valamennyi épületrészeiben mérhető – az egyes épületrészek tulajdonosai.

KIÉ A FOGYASZTÁSMÉRŐ?

A társasházakban általában kétféle típusú fogyasztásmérő található. Az egyik a bekötési vagy főmérő, amely – nagyon kevés kivételtől eltekintve – a közműszolgáltató tulajdona. Tipikusan főmérő méri a társasház egészének vízfogyasztását, az elfogyasztott távhő mennyiségét, a házközponti fűtés földgázfogyasztását, a társasházi közös világítást, valamint az egyes lakások, helyiségek villamosenergia-ellátását. A főmérő hitelesítéséről a szolgáltató kötelessége gondoskodni. A társasházon belül a lakások, egyéb helyiségek fogyasztásának mérésére – a főmérőn mért fogyasztás arányos szétosztása érdekében – almérőket, illetve mellékmérőket szerelhetnek fel a szolgáltatók. Az almérők cseréje és hitelesítése az adott lakás vagy helyiség tulajdonosának a kötelezettsége, illetve őt terhelik a költségek is.

Fontos, hogy akár fő-, akár almérőről van szó, a hiteles mérés érdekében az eszközök állagmegóvásáról a társasházaknak, illetve a lakóknak kell gondoskodni.

KI A FELELŐS A VEZETÉKEKÉRT?

A társasház a különböző közműszolgáltatásokat vezetékrendszer útján veszi igénybe. Kiemelt jelentősége van annak, hogy hol található az ún. csatlakozási, szolgáltatási pont. A csatlakozási pont meghatározása elsősorban a felelősségi határok miatt fontos: ennek ismeretében egyértelmű, hogy az eddig tartó közmű vezetékekért a szolgáltató a felelős. A csatlakozási pontot követő felszálló és elágazó vezetékekért a társasház és a társasházi helyiségek (albetétek) tulajdonosai felelősek, a társasházi szabályzatokban meghatározott módon. Általában a csatlakozási pont után a társasház és a tulajdonosok a felelősök a vezetékek karbantartásáért, javításáért, felülvizsgálatáért.

FŐ SZABÁLY, hogy az egyes lakások mért vezetékeinek épségéért mindenképpen azok tulajdonosai felelősek.

➤ **A villamosenergia-szolgáltatás** esetében a hálózat-használati szerződés ad abban iránymutatást, hogy hol található az a csatlakozási pont, amely a szolgáltató (elosztó) és a felhasználó között a tulajdoni határt is jelenti. A társasházaknál a tulajdoni határ a csatlakozó főelosztóban van, amely már a társasház tulajdona.

➤ **A földgázszolgáltatás** esetében szintén a tulajdoni határ – azaz a telekhatár – számít csatlakozási pontnak. Ebből következik, hogy az elosztó szolgáltató csak a telekhatárig tartó vezetéken keletkező hibák elhárítását végzi el saját költségén. A telekhatártól a fogyasztói főcsapig húzódó csatlakozóvezeték-szakasz a társasház tulajdona. Az itt jelentkező gázszivárgás, gázömlés vagy egyéb veszélyhelyzet feltárásának és elhárításának költségét a szolgáltató a társasháznak számlázza ki. A fogyasztói főcsapot követő fogyasztói vezetékszakaszon történt veszélyhelyzet elhárításának költsége a felhasználót terheli.

➤ **Távhőszolgáltatás** esetében a távhőtörvény szerinti csatlakozási pont a szolgáltatói és a felhasználói berendezés határán, találkozási pontján beépített elzáró szerelvénynek a felhasználó felé eső oldala, elzáró szerelvény hiányában a felhasználási helyet magában foglaló ingatlan tulajdoni határa. A távhőszolgáltató tulajdonát képező szolgáltatói berendezést, valamint a szolgáltató tulajdonában lévő felhasználói berendezést a távhőszolgáltató köteles fenntartani, üzemeltetni, fejleszteni és az ezekkel kapcsolatos költségeket viselni. A szolgáltatói tulajdonban lévő hőközpontot követő vezetékrendszer fenntartása, karbantartása már a társasház feladata, ahogyan a hőközponté is, ha az nem szolgáltatói tulajdon.

➤ **A víziközmű-szolgáltatás** esetében a szolgáltató karbantartási kötelezettsége a szolgáltatási pontig tart, amely a bekötővezeték, illetve a szennyvíz-bekötővezeték felhasználó felőli végpontja. Az említett pontokat követő vezetékszakaszok karbantartásáért a társasház és az adott vezetékekkel ellátott helyiségek tulajdonosai a felelősök.

Amennyiben további kérdések merülnének fel, érdemes felkeresni a Lakásszövetkezetek és Társasházak Érdekvédelmi Szakmai Szövetsége honlapját, a www.letesz.hu-t.

NE DŐLJÖN BE AZ ÜDÜLÉSI JOGOS CSALÓKNAK!

Nem szűnnek az üdülési joggal kapcsolatos anomáliák. Továbbra is fokozott óvatossággal kell eljárnia azoknak, akik meg szeretnének válni az üdülési jogtól, ugyanis újra félrevezető tájékoztatásokkal keresik fel az üdülési jog tulajdonosokat.

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) tájékoztatása szerint a 2010-es évek második felének visszatérő versenyhatósági ügyei közé tartoztak az ún. üdülési jogos esetek, amelyekben a vállalkozások megtévesztő tájékoztatásokkal ígértek segítséget a fogyasztóknak a meglévő, ki nem használt üdülési jogaik értékesítésében. A hatóság a korábbi években – versenyfelügyeleti eljárások lefolytatása és számos bírság kiszabása mellett – több alkalommal is felhívta a figyelmet néhány tisztességtelen módszerre. A hasonló típusú, jogsértő magatartást folytató cégek felelősségre vonása mindig nehéz a hatóságok számára, ugyanis számos módszerrel (felszámolás, végelszámolás, átnevezés, tagcsere stb.) igyekeznek elkerülni a számonkérést.

Az utóbbi időszakban ismételten egyre több panasz érkezett a versenyhivatalhoz, melyek alapján úgy tűnik, az üdülési joguktól megszabadulni vágyók félrevezetése és kihasználása újabb lendületet vett.

- Az érintett fogyasztókat ezúttal is elsősorban telefonon keresik meg, azzal a sokat ígérő ajánlattal, hogy egy magánszemély készpénzben megvásárolja tőlük jogosultságukat.
- A telefonáló időnként egy üdülési jogos károsultakat segítő, érdekvépviseleti civil szervezet nevében mutatkozik be, hamis bizalmat keltve ezzel a fogyasztókban.
- A személyes találkozó alkalmával a csalók már előkészített szerződéssel várják ügyfeleiket – melyben azonban a vevő magánszemély immár egy vállalkozás, a fizetés pedig nem készpénzben, hanem egy, a cég által üzemeltetett vásárlási rendszerben levásárolható kreditben történik.

- A fogyasztóknak rendszerint nem biztosítanak elegendő időt a szerződés átnézésére, hanem azonnali döntésre ösztönzik őket, kiemelve, hogy csak limitált számú üdülési jog megvásárlására van lehetőség.
- A fogyasztókkal több százezer forintos díjat fizetnek meg a rendszerbe történő belépésért, az itt elérhető áruk pedig – mint a vásárlók utólag szembesülnek vele – sokszor túlárzott és silány minőségű termékek.
- Az üdülési jog ráadásul mindezek ellenére sem kerül át a vevő cég nevére, ugyanis azok szolgáltatói jellemzően csak magánszemélyre engedélyezik átírásukat. Az üdülési joggal járó fenntartási költségek így továbbra is a becsapott fogyasztókat terhelik.
- Többször az is előfordul, hogy az ajánlat szerint először meg kell vásárolni egy másik üdülési jogot, majd azzal együtt csomagban fogja tudni a régit is eladni a fogyasztó, amire természetesen nem kerül már sor. Így egy helyett már két nem kívánt üdülési joggal fog rendelkezni a károsult.

A LÉGITÁRSASÁG FELELŐS A POHÁRBÓL KIÖMLŐ FORRÓ KÁVÉ ÁLTAL OKOZOTT KÁROKÉRT

Az Európai Unió Bírósága (Bíróság) ítéletében megállapította, hogy egy légitársaságnak a repülés közben ismeretlen okból kiömlő forró kávé által okozott égési sérülések miatti felelőssége fennállásához nem szükséges, hogy a baleset a repülésre jellemző kockázat miatt következzen be.

A konkrét ügyben egy kislány kártérítést követelt a Niki Luftfahrt osztrák légitársaságtól, mert égési sérüléseket szenvedett egy Palma de Mallorca és Bécs közötti légi járaton. Az apjának felszolgált, és az előtte lévő lehajtható tálcára helyezett kávé ismeretlen okokból kiömlött. A légitársaság arra hivatkozott, hogy nem felelős, mivel nem a légitársaságok baleset esetén fennálló felelősségét szabályozó Montreali Egyezményben szabályozott balesetről van szó. E fogalom tudniillik azt követeli meg, hogy repülésre jellemző kockázat következzen be, amely feltétel a jelen ügyben nem teljesült. Nem lehetett ugyanis tényyszerűen megállapítani, hogy a kávéspohár a lehajtható tálca hibája vagy a repülőgép remegése miatt borult fel.

Az Ausztriai Legfelsőbb Bíróság a „balesetnek” a Montreali Egyezmény értelmében vett, de abban egyértelműen meg nem határozott fogalma pontosítását kérte a Bíróságtól. A Bíróság szerint a „baleset” szokásos fogalmát úgy kell érteni, hogy az egy előre nem látható, az akaratától független, kárt okozó esemény. Egyébiránt a Bíróság – többek között – azt is megállapította, hogy a Montreali Egyezmény a légitársaságok objektív felelőssége rendszerének létrehozására irányul, megőrizve „az érdekek méltányos egyensúlyát”. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy mind a „baleset” fogalmának szokásos értelmével, mind pedig a Montreali Egyezmény célkitűzéseivel ellentétes az, hogy a légitársaságok felelősségét annak a feltételnek rendeljék alá, hogy a kár valamely, a légiközlekedésre jellemző kockázat megvalósulásából eredjen, illetve hogy kapcsolat álljon fenn a „baleset” és a légijármű üzemeltetése vagy mozgása között.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a Montreali Egyezmény lehetővé teszi, hogy a légitársaságok kizárják vagy korlátozzák felelősségüket. A légitársaság ugyanis mentesítheti magát a felelőssége alól, vagy korlátozhatja azt, ha bizonyítja, hogy az utas maga okozta a kárt, vagy abban közrehatása volt. Ráadásul felelősségét 100 000 „különleges lehvási jogra” korlátozhatja, ha bizonyítja, hogy a kárt nem az ő vétkes magatartása okozta, illetve az kizárólag valamely harmadik személy vétkes magatartása miatt következett be. (A különleges lehvási jog értékét a Nemzetközi Valutaalap határozza meg, 2021 novemberében egy különleges lehvási jog mintegy 448 forintnak felel meg.)

A Bíróság tehát azt a választ adta, hogy a „baleset” szóban forgó fogalomba tartozik valamely légijármű fedélzetén bekövetkező minden olyan helyzet, amelyben az utasok kiszolgálására használt tárgy testi sérülést okozott egy utasnak, és nem szükséges annak vizsgálata, hogy az ilyen helyzetek a légi közlekedésre jellemző kockázatból erednek-e.

Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére, vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti ugyanakkor.

MASCARPONE

TESZT

Bár a mascarpone nem egy mindennapi alapanyag a konyhában, mégis szinte már minden élelmiszerbolt hűtőpultjaiban megtalálható, hiszen megunhatatlan. Méltán híres tejtermék, van benne valami különleges. A termékteszten 18 mascarponét vizsgáltak a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szakemberei. Származást tekintve nyolc külföldön gyártott – hat olasz, két osztrák – és tíz hazai előállítású terméket vettek nagytű alá. Kiszírelést tekintve pedig mindegyik tégelyes, dobozos termék volt, 250 g-tól 2 kg-ig terjedő tömeggel.

Összességében megállapítható, hogy jelentős hibákat nem találtak a szakemberek, azonban mint szinte minden más terméktesztnél, jelölési hibák itt is előfordultak. Egy termék esetében a magyar nyelvű jelölésen közölt tápértékjelölésben a zsírtartalom és az energia érték kismértékben eltért a termékspecifikációban és az eredeti jelölésen közölt adatoktól. Ugyanennek a terméknek a magyar nyelvű jelölésén szereplő tápértéktáblázat nem volt megfelelően nyomtatott, egyes részeket sajnos nem lehetett elolvasni.

➤ Hibának számít, ha olyan összetevőt tüntetnek fel az összetételi felsorolásban, amelyet nem használtak fel az előállítás során. Ez egy termék esetében fordult elő, ahol a tej alapanyag részeként jelen levő, a gyártási folyamat során az alapanyagból kiváló tejsavófehérjét hibásan külön összetevőként tüntették fel.

Az élelmiszerek jelölésén kötelezően feltüntetendő adat az élelmiszer csomagoláson belüli mennyisége. A mennyiség jelölésének pontos szabályait az uniós jelölési jogszabály határozza meg, amely szerint a folyékony halmazállapotú élelmiszerek esetében térfogategységben (liter, centiliter, milliliter), más termékek esetében tömegegységben (kilogramm vagy gramm) kell kifejezni az élelmiszer nettó mennyiségét. A tesztben szereplő termékek közül két termék jelölésén azonban milliliterben adták meg a szilárd halmazállapotú termék mennyiségét; tehát tömeg helyett helytelenül térfogatot jelöltek.

➤ Az összes laboratóriumi vizsgálat eredménye megnyugtató volt.

A mascarponék hatósági és laboratóriumi ellenőrzése mellett ezúttal sem maradhatott el a kedveltségi vizsgálat. A Szupermenta kedveltségi teszt célja valamennyi terméktípus esetében az, hogy a termékeket vizsgálva, ízelve egyéb, fogyasztói szempontból releváns információkkal egészítse ki a Nébih hatósági és laboratóriumi vizsgálatait. A termékek értékelése most is „vak-kóstolásos” módszerrel történt, azaz a tesztelők nem tudták, mely sorszám, melyik márkát takarja.

A RÉSZTVEVŐK ÖSSZESEN NÉGY SZEMPONT MENTÉN ÉRTÉKELTÉK A MASCARPONÉKAT:

- A külső megjelenést, állományt tekintve a mascarpone jellemzően csontfehér színű, egyöntetű, sima felületű. Lékiválástól és szennyeződéstől mentes.
- Az állagot illetően sima, homogén, lágy, krémes, a szájban selymes, jól olvadó.
- A termék illata megfelelő, ha tiszta, jellegzetes, tejszínre emlékeztető, harmonikus. Minden idegen illattól mentes.
- Íze letisztult, tejszínes, enyhén édeskés, harmonikus, kissé semlegesebb izhatású. Minden idegen íztől és utóíztól mentes.

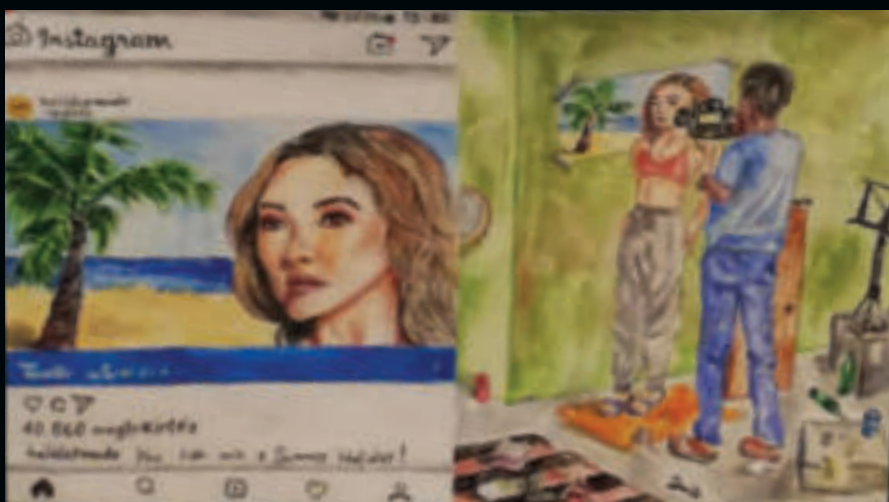
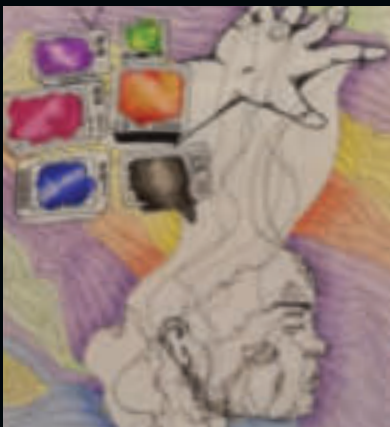
Az összesített eredmények alapján, a dobogó legfelső fokára a Galbani Mascarpone Értelés nélkül készült, zsírdús, friss sajt állhatott; második helyen a Milfina Mascarpone Tejszínes, zsírdús, friss krémsajt végzett, míg a harmadik helyet a Kisteleki Mascarpone krém Utóhőkezelt cukrászati és gasztronómiai készítmény terméke érdemelte ki.

					9		4	
				1	5			
7	3					1	9	2
6	7		9					5
	5			4			2	
4					1		6	8
1	2	7					5	9
			2	5				
	8		1					

6				2		4		5
9		5	6					
4			5				8	7
						8		6
			9		5			
7		4						
8	9				6			3
					8	7		1
2		7		3				8

◆	FOGKRÉM TARTÓJA	UTCA, RÖVIDEN	CSODASZER RÉSZE!	RÓMAI APRÓPÉNZ	NAGYNÉNI	◆
1	▼	▼	▼	▼	▼	Ö↻
VEGYJEL URÁN	▶	TOLSZTOJ MESÉJE BUJTOGAT	▶			
SZOMORKÁS	▶	▼		NEWTON RÖVIDEN	▶	NÉVELŐ
ELREPÜLT A MADÁR!	▼			ISKOLA, RÖVIDEN		
◆	2	TERÜLET JELE	CSEH VALLÁS MAUNA... (VULKÁN)			
ROVARÍRTÓ MADÁR	▶	▼	▼			VEGYJEL KLÓR
OMÁNI AUTÓJEL	▶	EINSTEINIUM ITTRIUM VEGYJELE	▶	ISKOLA RÖVIDEN ZORRO VEGYJELE	▶	A SZÉN VEGYJELE BŐR VEGYJELE
◆	LG	▼			BEK UTÓDJA	▶

A RAJZOK A FOGYASZTÓVÉDELMI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK EGYIK DIÁKOK RÉSZÉRE KIÍRT RAJZPÁLYÁZATRA ÉRKEZETT ALKOTÁSOKBÓL VÁLOGATÁS.

FOGYASZTÓVÉDELMI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
1191 BUDAPEST ÜLLŐI ÚT 178.

TUDATOSFOGYASZTOVEDELEM@GMAIL.COM
WWW.FEOSZ.HU